Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 4 października 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 – Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych – Określony w prawie państwa wezwanego termin na wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym – Możliwość zastosowania tego terminu do tytułu uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego w innym państwie członkowskim, którego wykonalność została stwierdzona w państwie wezwanym

W sprawie C-379/17

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) postanowieniem z dnia 11 maja 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 26 czerwca 2017 r., w postępowaniu wszczętym przez

**Società Immobiliare Al Bosco Srl**

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, A. Rosas, C. Toader (sprawozdawca), A. Prechal i E. Jarašiūnas, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: M. Aleksejev, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 kwietnia 2018 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

– w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzego, J. Techerta oraz M. Hellmanna, działających w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Heller oraz M. Wilderspina, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2018 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

## Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 38 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 4, s. 42).

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania wszczętego przez spółkę Società Immobiliare Al Bosco Srl (zwaną dalej „Al Bosco") i zmierzającego do wykonania w Niemczech – poprzez dokonanie wpisu hipoteki na nieruchomościach tytułem zabezpieczenia wierzytelności – wydanego przez tribunale di Gorizia (sąd w Gorycji, Włochy) wobec G. Hobera postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, którego wykonalność została stwierdzona w Niemczech przez Landgericht München (sąd okręgowy w Monachium).

### Ramy prawne

#### *Prawo Unii*

3 Motywy 2, 6, 10, 16 i 17 rozporządzenia nr 44/2001 brzmią następująco:

„(2) Różnice pomiędzy przepisami poszczególnych państw o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń utrudniają należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego nieodzown[e] jest wydanie przepisów celem ujednolicenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych oraz uproszczenia formalności ze względu na szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń [w celu szybkiego i nieskomplikowanego uznawania i wykonywania orzeczeń] z państw członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem.

[…]

(6) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych niezbędn[e] i stosown[e] jest, aby przepisy o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń zostały określone w drodze aktu wspólnotowego, który będzie wiążący i bezpośrednio stosowany.

[…]

(10) Celem zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń sądowych orzeczenia wydane w jednym spośród państw członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem powinny być uznawane i wykonywane w innym państwie członkowskim związanym niniejszym rozporządzeniem […].

[…]

(16) Wzajemne zaufanie w wymiar sprawiedliwości [do wymiaru sprawiedliwości] w ramach Wspólnoty usprawiedliwia uznawanie orzeczeń wydanych w [którymkolwiek] państwie członkowskim z mocy prawa, bez jakiegokolwiek szczególnego postępowania, z wyjątkiem przypadku sporu co do uznania.

(17) Z uwagi na owo wzajemne zaufanie jest również uzasadnion[e], aby postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim przebiegało szybko i skutecznie. Stwierdzenie wykonalności orzeczenia musi więc następować niemal automatycznie, po dokonaniu zwykłego formalnego sprawdzenia przedłożonych dokumentów, bez możliwości uwzględniania przez sąd z urzędu którejkolwiek z przeszkód wykonania orzeczenia przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu".

4 Artykuł 38 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje:

„Orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim [w jednym z państw członkowskich] i w tym państwie wykonalne będą wykonywane w innym państwie członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego”.

5 Artykuł 41 tego rozporządzenia stanowi:

„Po spełnieniu formalności przewidzianych w art. 53 następuje niezwłoczne stwierdzenie wykonalności orzeczenia, bez badania podstaw odmowy według art. 34 i 35. Dłużnik w tym stadium postępowania nie ma możliwości złożenia jakiegokolwiek oświadczenia”.

6 Zgodnie z brzmieniem art. 66 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1), na mocy którego zostało uchylone rozporządzenie nr° 44/2001:

„[…] rozporządzenie (WE) nr 44/2001 nadal ma zastosowanie do orzeczeń wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych, dokumentów urzędowych formalnie sporządzonych lub zarejestrowanych oraz do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych przed dniem 10 stycznia 2015 r., objętych zakresem zastosowania tego rozporządzenia”.

### *Prawo niemieckie*

7 Paragraf 929 ust. 2 Zivilprozessordnung (kodeksu postępowania cywilnego, zwanego dalej „ZPO”), zatytułowany „Klauzula wykonawcza; termin na wykonanie” należy do sekcji 5, poświęconej zajęciu zabezpieczającemu oraz środkom tymczasowym, która z kolei należy do księgi 8 ZPO, dotyczącej egzekucji. Zgodnie z ust. 2 i 3 tego przepisu:

„(2) Wykonanie nakazu zajęcia jest niedopuszczalne, jeżeli od dnia ogłoszenia nakazu lub od dnia doręczenia nakazu stronie, na której wniosek nakaz został wydany, upłynął jeden miesiąc.

(3) Wykonanie jest dopuszczalne przed doręczeniem nakazu zajęcia dłużnikowi. Jest ono jednakże bezskuteczne, jeżeli doręczenie nie zostało dokonane w ciągu tygodnia po wykonaniu i przed upływem terminu przewidzianego dla wykonania określonego w poprzednim ustępie”.

8 Zgodnie z brzmieniem § 932 ZPO, zatytułowanego „Zajęcie zabezpieczające przez wpis hipoteki”:

„(1) Wykonanie zajęcia nieruchomości następuje przez wpis hipoteki zabezpieczającej wierzytelność […].

[…]

(3) Wniosek o wpis hipoteki uważa się za wykonanie nakazu zajęcia w rozumieniu § 929 ust. 2 i 3”.

## Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

9 W dniu 19 listopada 2013 r. Al Bosco, spółka prawa włoskiego, uzyskała we włoskim Tribunale di Gorizia (sądzie w Gorycji) postanowienie uprawniające do zajęcia zabezpieczającego na kwotę 1 000 000 EUR na należących do G. Hobera ruchomościach i nieruchomościach oraz dobrach materialnych i niematerialnych.

10 Postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2014 r. Landgericht München (sąd krajowy w Monachium, Niemcy) stwierdził wykonalność tego postanowienia o zajęciu zabezpieczającym w Niemczech zgodnie z rozporządzeniem nr 44/2001.

11 W dniu 23 kwietnia 2015 r. Al Bosco wystąpiła z wnioskiem o wpis hipoteki zabezpieczającej na położonych na terytorium Niemiec nieruchomościach należących do dłużnika, mianowicie na mieszkaniu, którego był on współwłaścicielem, oraz dwóch podziemnych miejscach parkingowych. Wniosek ten został oddalony przez Amtsgericht München – Grundbuchamt (sąd rejonowy – wieczystoksięgowy w Monachium, Niemcy).

12 Al Bosco zaskarżyła orzeczenie Amtsgericht München do Oberlandesgericht München (wyższego sądu krajowego w Monachium, Niemcy). Sąd ów oddalił zażalenie z powodu upływu miesięcznego terminu określonego w § 929 ust. 2 ZPO. W opinii owego sądu rzeczony termin na wykonanie orzeczenia ma zastosowanie do wykonania tytułu uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego przez sąd włoski, który – jako że został uznany w Niemczech – jest porównywalny z zarządzanym przez sądy niemieckie nakazem zajęcia zabezpieczającego. Sąd ten uznał ponadto, że przepis § 929 ust. 2 ZPO dotyczy nie tyle ważności uzyskanego w innym państwie członkowskim tytułu uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego, co jego wykonania, które to wykonanie podlega lex fori.

13 W dniu 15 czerwca 2016 r. Al Bosco zaskarżyła orzeczenie Oberlandesgericht München (wyższego sądu krajowego w Monachium, Niemcy). W ramach skargi rewizyjnej Al Bosco twierdzi, że przewidziany w art. 675 włoskiego kodeksu postępowania cywilnego termin na wykonanie zajęcia, zgodnie z którym postanowienie o zajęciu zabezpieczającym staje się bezskuteczne, jeśli nie zostało wykonane w terminie 30 dni od chwili wydania, został dochowany, ponieważ zajęcia dokonano w terminie 30 dni od daty wydania postanowienia z dnia 19 listopada 2013 r. Al Bosco twierdzi, że dochowanie terminu określonego w prawie niemieckim nie powinno być wymagane dodatkowo, oprócz dochowania terminu określonego w prawie włoskim.

14 Sąd odsyłający pragnie ustalić, czy przepis prawa krajowego taki jak § 929 ust. 2 ZPO wiąże się z wykonalnością postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego, która zgodnie z art. 38 rozporządzenia nr 44/2001 podlega prawu państwa członkowskiego, w którym odnośne postanowienie zostało wydane, czy też przepis ten dotyczy wykonania sensu stricto tytułu egzekucyjnego wydanego w innym państwie członkowskim, co podlegałoby co do zasady przepisom prawa wezwanego państwa członkowskiego.

15 Sąd odsyłający wskazuje, że podstawą dla wszczęcia w Niemczech egzekucji wydanego w innym państwie członkowskim tytułu uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego jest krajowe orzeczenie dotyczące stwierdzenia wykonalności. W przypadku wniosku o wpis hipoteki zabezpieczającej wierzytelność sąd wieczystoksięgowy musi samodzielnie zbadać przesłanki egzekucji przewidziane w prawie niemieckim. Zdaniem sądu odsyłającego sąd drugiej instancji w sposób zgodny z prawem i niezakwestionowany przez środek odwoławczy kwalifikuje włoskie postanowienie o zajęciu zabezpieczającym – ze względu na pełnioną przez nie funkcję – jako nakaz zajęcia zabezpieczającego w rozumieniu prawa niemieckiego, który – zgodnie z § 932 ZPO – podlega wykonaniu za pośrednictwem złożenia wniosku o wpis hipoteki. W opinii sądu odsyłającego przesłanki wykonania w Niemczech określają niemieckie przepisy dotyczące wykonania nakazu zajęcia, w szczególności § 929 ust. 2 ZPO.

16 Sąd odsyłający wskazuje, że po upłynięciu terminu przewidzianego w § 929 ust. 2 ZPO nakaz zajęcia nie może zostać wykonany. W kwestii tej sąd odsyłający precyzuje, że gdy termin ten jest stosowany w kontekście wykonywania orzeczeń wydanych w innych państwach członkowskich, jest on obliczany począwszy od daty doręczenia stwierdzenia wykonalności wierzycielowi. Według sądu odsyłającego przepis ten ma na celu ochronę dłużnika i zapobiega temu, by orzeczenia wydane w wyniku postępowania uproszczonego w trybie przyspieszonym pozostawały wykonalne przez dłuższy czas, i to pomimo ewentualnych zmian sytuacji.

17 Sąd odsyłający uważa, że z jednej strony, pod względem techniczno-prawnym, termin na wykonanie orzeczenia mógłby podlegać prawu krajowemu sądu, do którego wpłynął wniosek o wykonanie, nie podlegając w ogóle rozporządzeniu nr 44/2001, co miałoby wynikać w jego przekonaniu z orzecznictwa Trybunału (wyroki: z dnia 3 października 1985 r., Capelloni i Aquilini, 119/84, EU:C:1985:388, pkt 16; z dnia 29 kwietnia 1999 r., Coursier, C-267/97, EU:C:1999:213, pkt 28; z dnia 28 kwietnia 2009 r., Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 69). Z drugiej strony taki termin prowadzi jednak do tego, że wykonalność tytułu ustaje wskutek upływu czasu. W rezultacie termin ten działa nie inaczej niż uchylenie tytułu w postępowaniu w sprawie środka odwoławczego. W konsekwencji zastosowanie owego terminu do wydanego w innym państwie członkowskim postanowienia o zajęciu zabezpieczającym mogłoby być sprzeczne z orzecznictwem Trybunału, zgodnie z którym stosowanie przepisów procesowych państwa członkowskiego wykonania nie powinno prowadzić do osłabienia skuteczności (effet utile) rozporządzenia nr 44/2001, powodując naruszenie ustanowionych przez nie zasad (wyroki: z dnia 3 października 1985 r., Capelloni i Aquilini, 119/84, EU:C:1985:388, pkt 21; a także z dnia 28 kwietnia 2009 r., Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 69).

18 W końcu sąd odsyłający wskazuje, że zakres zastosowania § 929 ust. 2 ZPO jest w orzecznictwie i doktrynie różnie oceniany. Niektóre sądy niemieckie uznają, że § 929 ust. 2 ZPO dotyczy wykonalności postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego i może być stosowany tylko do niemieckich nakazów zajęcia, podczas gdy zgodnie ze stanowiskiem innych sądów stosuje się go również do wydanych w innych państwach członkowskich nakazów zajęcia, których wykonalność została stwierdzona w Niemczech. Zdaniem sądu drugiej instancji dochowanie terminu na wykonanie orzeczenia określonego w prawie państwa członkowskiego pochodzenia należy zbadać w ramach postępowania o stwierdzenie wykonalności, a dochowanie terminu na wykonanie orzeczenia określonego w prawie wezwanego państwa członkowskiego – na etapie wykonania sensu stricto.

19 Ponadto biorąc pod uwagę aspekt prawno-porównawczy, sąd odsyłający zauważa, że zgodnie z wyrokiem Tribunal Supremo (sądu najwyższego, Hiszpania) uregulowany w art. 518 Ley de Enjuiciamiento Civil (hiszpańskiego kodeksu postępowania cywilnego) dotyczący między innymi wyroków pięcioletni termin na ich wykonanie ma zastosowanie również do wyroków z innych państw członkowskich, których wykonalność miałaby zostać stwierdzona w Hiszpanii zgodnie z art. 38 i nast. rozporządzenia nr 44/2001.

20 W tej sytuacji Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy) postanowił zawiesić toczące się przed nim postępowanie i przedstawić Trybunałowi następujące pytanie prejudycjalne:

„Czy jest zgodne z art. 38 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 stosowanie przewidzianego w prawie państwa wykonania terminu, po upływie którego dane orzeczenie nie może już zostać wykonane, do funkcjonalnie porównywalnego orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim, które to orzeczenie zostało uznane i którego wykonalność została stwierdzona w państwie wykonania?”.

## W przedmiocie pytania prejudycjalnego

21 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający pragnie w istocie ustalić, czy art. 38 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by przepis prawa krajowego, taki jak przepis sporny w postępowaniu głównym, przewidujący zastosowanie terminu na wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, znajdował zastosowanie do postanowienia o zajęciu zabezpieczającym wydanego w innym państwie członkowskim i wykonalnego w wezwanym państwie członkowskim.

22 Tytułem wstępu należy przypomnieć, iż zgodnie z ar. 66 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 rozporządzenie nr 44/2001 nadal ma zastosowanie do orzeczeń wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych przed dniem 10 stycznia 2015 r. objętych zakresem zastosowania tego

rozporządzenia. Jest tak w rozpatrywanej sprawie, ponieważ postanowienie, na mocy którego stwierdzono wykonalność w Niemczech zajęcia zabezpieczającego zarządzonego we Włoszech, zostało wydane w dniu 22 sierpnia 2014 r.

23 Zgodnie z brzmieniem art. 38 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 orzeczenia wydane w jednym z państw członkowskich i w tym państwie wykonalne będą wykonywane w innym państwie członkowskim, jeżeli ich wykonalność w nim zostanie stwierdzona na wniosek uprawnionego.

24 Dla celów wydania stwierdzenia wykonalności postanowienia wydanego w państwie członkowskim innym aniżeli wezwane państwo członkowskie organy wezwanego państwa członkowskiego ograniczają się – co wynika z art. 41 rozporządzenia nr 44/2001 – do zwykłej formalnej kontroli dokumentów wymaganych zgodnie z art. 53 rzeczonego rozporządzenia (zob. wyrok z dnia 13 października 2011 r., Prims Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, pkt 28–30).

25 Ograniczony charakter tej kontroli jest uzasadniony celem owego postępowania, którym jest nie uruchomienie nowego procesu, lecz raczej przyzwolenie, na podstawie wzajemnego zaufania do wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich, by orzeczenie wydane przez sąd państwa członkowskiego innego niż wezwane państwo członkowskie zostało wykonane w tym ostatnim poprzez włączenie go do jego porządku prawnego. Postępowanie to pozwala więc, aby orzeczenie wydane w państwie członkowskim innym niż wezwane państwo członkowskie wywołało w tym ostatnim skutki właściwe tytułowi krajowemu, który jest wykonalny (wyrok z dnia 13 października 2011 r., Prims Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, pkt 31).

26 Należy również przypomnieć, że rozporządzenie nr 44/2001 ogranicza się do uregulowania procedury exequatur dla tytułów egzekucyjnych wydanych przez państwo członkowskie inne niż wezwane państwo członkowskie i nie reguluje samego wykonywania sensu stricto, które pozostaje poddane lex fori, przy czym stosowanie przepisów proceduralnych wezwanego państwa członkowskiego w ramach wykonywania zagranicznego orzeczenia nie może naruszyć skuteczności (effet utile) systemu przewidzianego przez to rozporządzenie w dziedzinie wykonywania orzeczeń poprzez pozbawienie mocy ustanowionych w tej dziedzinie zasad, czy to wyraźnie, czy w sposób domyślny, przez owo rozporządzenie (wyrok z dnia 28 kwietnia 2009 r., Apostides, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 69).

27 W związku z tym w pierwszej kolejności należy ustalić, czy termin przewidziany w § 929 ust. 2 ZPO wiąże się z wykonalnością postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego przez sąd państwa członkowskiego innego niż wezwane państwo członkowskie, czy też przepis ten dotyczy wykonania sensu stricto.

28 W kwestii tej należy przypomnieć, że przedmiotem procedury exequatur jest uznanie skutków orzeczenia wydanego w państwie członkowskim innym aniżeli wezwane państwo członkowskie. Uznanie dotyczy cech samego orzeczenia i jest niezależne od okoliczności faktycznych i prawnych, które dotyczą wykonania wynikających z niego obowiązków (wyrok z dnia 13 października 2011 r., Prims Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, pkt 39).

29 W badanej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że wykonalność postanowienia o zajęciu zabezpieczającym wydanego przez tribunale di Gorizia (sądu w Gorycji) została stwierdzona w Niemczech zgodnie z zasadami znajdującym zastosowanie do procedury exequatur.

30 Z przepisów prawa niemieckiego, w szczególności z § 932 ust. 1 ZPO wynika, że wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym jest realizowane poprzez wpis do księgi wieczystej hipoteki zabezpieczającej wierzytelność. Ponadto wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym nie jest dopuszczalne po upływie terminu określonego w § 929 ust. 2 ZPO. Jak wynika z postanowienia odsyłającego, ów termin ogranicza możliwość przeprowadzenia egzekucji postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, ale nie jego ważność.

31 Jednakże zarówno wpis hipoteki zabezpieczającej wierzytelność za pośrednictwem organu odpowiedzialnego za prowadzenie księgi wieczystej, jak i termin mający zastosowanie do dokonania owego wpisu dotyczą wykonania postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego przez sąd państwa członkowskiego innego aniżeli wezwane państwo członkowskie, takiego jak postanowienie sporne w postępowaniu głównym, które w wyniku jego uznania w wezwanym państwie członkowskim stało się wykonalne. Postanowienie to podlega zatem przepisom proceduralnym prawa niemieckiego dotyczącym wykonywania postanowień uprawniających do dokonania zajęcia zabezpieczającego.

32 Fakt, że zastosowanie terminu na wykonanie orzeczenia, takiego jak termin przewidziany w § 929 ust. 2 ZPO, implikuje czasowe ograniczenie wykonalnych skutków orzeczenia wydanego przez sąd państwa członkowskiego innego aniżeli wezwane państwo członkowskie, nie podważa wykładni, w myśl której termin ten należy do fazy wykonania sensu stricto.

33 Jako że wykonywanie sensu stricto orzeczenia wydanego w państwie członkowskim innym aniżeli wezwane państwo członkowskie nie stanowi przedmiotu harmonizacji dokonywanej przez prawodawcę Unii, zastosowanie znajdują regulujące wykonywanie przepisy proceduralne wezwanego państwa członkowskiego.

34 W szczególności stwierdzić należy, że w zakresie, w jakim rozporządzenie nr 44/2001 nie ustanawia przepisów regulujących wykonywanie orzeczeń wydanych przez sąd państwa członkowskiego innego aniżeli wezwane państwo członkowskie, to ostatnie korzysta z autonomii regulacyjnej umożliwiającej mu ustanowienie w swoim porządku prawnym terminu na wykonywanie orzeczeń, które zostały uznane i których wykonalność została stwierdzona w tym państwie członkowskim.

35 W tym kontekście z utrwalonego orzecznictwa wynika, że z chwilą gdy orzeczenie to staje się częścią porządku prawnego wezwanego państwa członkowskiego, przepisy proceduralne tego państwa mają do niego zastosowanie w taki sam sposób jak w przypadku orzeczeń wydanych przez sądy krajowe tego państwa (wyrok z dnia 13 października 2011 r., Prims Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

36 Przepisy proceduralne wezwanego państwa członkowskiego znajdują zastosowanie jako jedyne. Sądy wezwanego państwa członkowskiego nie mają obowiązku stosowania ewentualnych przepisów prawa państwa członkowskiego wydania przewidujących dla wykonywania orzeczeń wydanych przez sądy państwa wydania terminów odmiennych aniżeli terminy przewidziane przez prawo wezwanego państwa członkowskiego.

37 Wykładnia ta znajduje oparcie w treści motywu 26 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 39 rzeczonego rozporządzenia, który odzwierciedla orzecznictwo przywołane w pkt 35 niniejszego wyroku, zgodnie z którym orzeczenie wydane przez sądy państwa członkowskiego powinno być traktowane tak, jak gdyby zostało wydane w wezwanym państwie członkowskim.

38 Z perspektywy szerzej pojętej systematyki należy zauważyć, że przywołana wykładnia znajduje potwierdzenie również w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2014, L 189, s. 59), zgodnie z którym nakaz zabezpieczenia zostaje wykonany zgodnie z procedurami mającymi zastosowanie do wykonania równoważnych nakazów krajowych w państwie członkowskim wykonania.

39 Fakt, że niedotrzymanie przez wnioskodawcę terminu przewidzianego w § 929 ust. 2 ZPO skutkuje tym, że wykonanie postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego przez sąd państwa członkowskiego niebędący wezwanym państwem członkowskim nie jest już możliwe w drodze

wpisu hipoteki tytułem zabezpieczenia wierzytelności do księgi wieczystej prowadzonej w wezwanym państwie członkowskim, podczas gdy orzeczenie to pozostaje wykonalne w państwie członkowskim pochodzenia, nie podważa przedstawionej wykładni.

40 W tym względzie jeżeli skutkiem uznania jest co do zasady przyznanie orzeczeniom mocy i skuteczności, z której korzystają one w państwie członkowskim, w którym zostały wydane, to jednak nie istnieją powody przyznania danemu orzeczeniu – w ramach jego wykonania – skutków, których nie wywołałoby orzeczenie podobnego rodzaju wydane bezpośrednio w wezwanym państwie członkowskim (zob. podobnie wyrok z dnia 13 października 2011 r., Prims Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).

41 Należy bowiem zauważyć, że zastosowanie terminu takiego jak termin przewidziany w § 929 ust. 2 ZPO spełnia wymogi wynikające z orzecznictwa przywołanego w poprzednim punkcie.

42 Po pierwsze, z chwilą stwierdzenia w Niemczech wykonalności postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego wydanego przez sąd taki jak sąd włoski ma ono bowiem w Niemczech moc i skuteczność, z której korzystało w państwie członkowskim pochodzenia; z drugiej strony niezastosowanie przewidzianego w § 929 ust. 2 ZPO terminu na wykonanie orzeczenia do orzeczeń podobnego rodzaju w wezwanym państwie członkowskim skutkowałoby tym, że postanowienia uprawniające do zajęcia zabezpieczającego wydane przez sądy państwa członkowskiego innego aniżeli Republika Federalna Niemiec, po stwierdzeniu ich wykonalności, miałyby inne skutki aniżeli skutki nadane przez prawo krajowe postanowieniom uprawniającym do zajęcia zabezpieczającego wydanym przez sąd krajowy; w szczególności mogłyby one być wykonywane bez ograniczenia w czasie, względnie w terminie nieproporcjonalnie dłuższym aniżeli orzeczenia wydane przez sądy krajowe.

43 Ponadto wykładnia, w myśl której termin ustanowiony dla celów wykonywania postanowień o zajęciu zabezpieczającym wiąże się z wykonalnością orzeczeń, regulowaną przez prawo proceduralne państwa członkowskiego pochodzenia, tak iż ewentualnie przewidziany przez to prawo termin powinien mieć zastosowanie do wykonywania postanowień uprawniających do zajęcia zabezpieczającego wydanych przez sąd państwa członkowskiego innego aniżeli wezwane i wykonalnych w tym ostatnim państwie, implikowałby dla właściwych organów nieproporcjonalne obciążenie związane z przystąpieniem do wykonania takiego postanowienia. Jak wskazuje sąd odsyłający we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym – w rozpatrywanej sprawie niemiecki organ wieczystoksięgowy nie może ustalać, czy prawo państwa członkowskiego wydania postanowienia o zajęciu zabezpieczającym przewiduje termin na wykonanie tego orzeczenia ani jakie są warunki tego wykonania, ani też nie jest uprawniony do stosowania przepisu prawa owego państwa członkowskiego.

44 Po drugie, jak wynika z pkt 26 niniejszego wyroku, należy zbadać, czy zastosowanie – w ramach wykonywania orzeczenia – przepisów proceduralnych wezwanego państwa członkowskiego może osłabić skuteczność (effet utile) systemu ustanowionego przez rozporządzenie nr 44/2001.

45 Jeśli chodzi o cele wspomnianego rozporządzenia, to z jego motywów 2, 6, 16 i 17 wynika, że ma ono na celu zapewnienie swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych pochodzących z państw członkowskich poprzez uproszczenie formalności, mając na względzie ich szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie (wyrok z dnia 7 lipca 2016 r., Lebek, C-70/15, EU:C:2016:524, pkt 33).

46 Cel ten nie może jednak być osiągany kosztem innej ważnej zasady, jaką jest pewność prawa wiążąca się z wpisami do księgi wieczystej, i to zarówno w kontekście ochrony podmiotów uprawnionych z tytułu wpisanych do nich praw, jak i ochrony osób trzecich.

47 Tego rodzaju ograniczenie czasowe możliwości wykonania orzeczenia jest uzasadnione również charakterem postępowania w przedmiocie zajęcia zabezpieczającego, które charakteryzuje jego tymczasowy charakter, ponieważ jest ono – ogólnie rzecz biorąc – uzależnione od spełnienia

przesłanki pilności w kontekście zagwarantowania zapłaty wierzytelności, której zaspokojenie wydaje się zagrożone. Konstrukcja ta jest wspólna większości państw członkowskich i ma na celu zagwarantowanie pewności prawa w kontekście odzyskiwania wierzytelności.

48 Jak podnosi sąd odsyłający, owo ograniczenie czasowe ma zapobiegać temu, by orzeczenia wydane w wyniku postępowania uproszczonego nie pozostawały wykonalne przez dłuższy czas, i to pomimo ewentualnych zmian sytuacji.

49 Ponadto termin na wykonanie postanowienia uprawniającego do zajęcia zabezpieczającego, taki jak przewidziany w § 929 ust. 2 ZPO, nie osłabia skuteczności (effet utile) rozporządzenia nr 44/2001, ponieważ orzeczenia wydane w państwie członkowskim innym aniżeli Republika Federalna Niemiec są co do zasady uznawane i wykonywane z mocy prawa w tym ostatnim państwie członkowskim, tak że cel tego rozporządzenia związany z zapewnienia swobodnego przepływu orzeczeń jest realizowany. Termin ten, stosowany jako przepis proceduralny dotyczący wykonywania postanowień o zajęciu zabezpieczającym, zgodnie z prawem wezwanego państwa członkowskiego stanowi warunek wykonania tytułu egzekucyjnego, którego wykonalność została stwierdzona.

50 Termin jednego miesiąca ustanowiony dla wykonywania postanowień o zajęciu zabezpieczającym, również postanowień wydanych przez sądy państw członkowskich innych aniżeli wezwanego państwa członkowskiego, obliczany od momentu powiadomienia wierzyciela o stwierdzeniu wykonalności orzeczenia, nie wiąże się jednak z realnym ryzykiem, że wierzyciel ten nie mógłby doprowadzić do wykonania w wezwanym państwie członkowskim wydanego w innym państwie członkowskim postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, którego wykonalność została stwierdzona.

51 Z całokształtu powyższych rozważań wynika, że na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 38 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by przepis prawa krajowego taki jak przepis sporny w postępowaniu głównym, przewidujący zastosowanie terminu na wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, znajdował zastosowanie do postanowienia o zajęciu zabezpieczającym wydanego w innym państwie członkowskim i wykonalnego w wezwanym państwie członkowskim.

## W przedmiocie kosztów

52 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

**Artykuł 38 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by przepis prawa krajowego taki jak przepis sporny w postępowaniu głównym, przewidujący zastosowanie terminu na wykonanie postanowienia o zajęciu zabezpieczającym, znajdował zastosowanie do postanowienia o zajęciu zabezpieczającym wydanego w innym państwie członkowskim i wykonalnego w wezwanym państwie członkowskim.**

Podpisy